

Americký ministr zahraničí v Číně

- editor007 | 27. dubna 2024

USA / ČÍNA: Dnes končí návštěva amerického ministra zahraničí v Číně. Setkal se při své návštěvě s významnými představiteli ČLR a komunistické strany. Jednal především s čínským ministrem zahraničí Wang I. A na úplný závěr návštěvy s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem. Blinken navštívil kromě hlavního města taky Šanghaj. Debatoval na tamní pobočce newyorské univerzity s čínskými studenty a prohlédl si nejvýstavnější a nejmodernější část Šanghaje. Vztahy mezi Čínou a Spojenými státy jsou zatíženy několika problémy.

První z nich je stálá snaha Spojených států posilovat sebevědomí Tchaj-wanu, a to zejména dodávkami zbraní. Ovšem tato snaha utrpěla parlamentními volbami na Tchaj-wanu trhlínu, neboť v těchto volbách zvítězila strana Kuomintang, tradičně nakloněná korektním vztahům s ČLR (je ovšem třeba dodat, že Kuomintang je jen nejsilnější stranou v tchajwanském parlamentu a nemá k dispozici absolutní většinu poslanců).

Druhou věcí, o které měli Američané zřejmě zájem jednat, tak jako předtím, ale ve velmi zdvořilé formě jednal s Číňany i německý kancléř Olaf Scholz, který byl v Číně před krátkou dobou na státní návštěvě, byly prohlubující se vztahy Číny a Ruska. Američané by pochopitelně rádi zamezili dodávkám čínské techniky a technologií, které Rusko může využít jak pro civilní, tak pro vojenské účely. Nezdá se ale, že by Čína s ohledem na své velmi vřelé vztahy s Ruskem byla ochotna se podrobit americkým zájmům v této oblasti.

Čína se pochopitelně nechce přímo účastnit v konfliktu na Ukrajině, ale posiluje politické a hospodářské vztahy s Ruskem. A myslím, že Američané v zásadě nemají ani co nabídnout recipročně v případě, že by Číňané tento jejich zájem akceptovali.

Třetí oblastí jsou obchodní vztahy. Čína je největším dovozcem zboží do Spojených států. Na evropském i na americkém trhu se nyní prosazují kvalitní a levné čínské elektromobily, což pochopitelně dráždí americké i evropské výrobce automobilů. Je otázka, jakým způsobem mohou Spojené státy Čínu zasáhnout, aby její automobily a další zboží dlouhodobé spotřeby a spotřební zboží, které je kvalitní a přitom levnější než americké, omezilo na americký trh přístup. To by ale pochopitelně poznamenalo vzájemné vztahy.

Za čtvrté. Blinken hovořil s čínskými představiteli také o ochraně amerických investic a hospodářských zájmů amerických investorů v Číně. Zcela nepochybně došlo i na americkém tiskem přetřásaný, americkou vládou vynucovaný prodej sítě Tik Tok ve Spojených státech za opravdu velmi okasní cenu. Tedy taková je představa Američanů, kteří zdůvodňují tento svůj zájem tím, že Tik Tok prý slouží čínským zájmům a čínské vládě. Je to trochu komická představa. Protože Tik Tok používají v USA zejména mladí lidé, jako kdyby čínské politbyro KS Číny mělo zájem se zabývat zprávami mladých Američanů, kteří si sjednávají rande....

Prostě, posedlost Američanů Čínou je obrovská. Čína je první mocností světa, která od II. poloviny 19. století, tedy zhruba za posledních 170 let, dokázala předstihnout Spojené státy v objemu produkce vyjádřeném v HDP podle parity kupní síly.

Za páté. Američané nepochybně od čínských představitelů chtěli, aby uplatnili svůj vliv na Írán a jeho politiku. Recipročně určitě Číňané budou chtít, aby USA uplatnily svůj vliv na Izrael, protože ohnisko zvětšujícího se napětí v západní Asii, vytvářením konfliktem mezi Izraelem a Íránem nevyhovuje nikomu a zejména zemím, které dovážejí ropu, mezi něž patří i ČLR. Předpokládám

ovšem, že Čína má s Íránem uzavřené dlouhodobé kontrakty za rozumné ceny.

Nicméně tento potenciální monumentální konflikt na Středním východě už dnes významným způsobem ovlivňuje ceny benzínu a nafty u čerpacích stanic v Evropě, což zaznamenáváme i u nás.

Zdá se, že návštěva amerického ministra zahraničí proběhla v dost klidném módu, alespoň podle českých médií, včetně České televize. Zpravodajství se zdálo být uměřené a rozumné.

Nicméně, významná část jednání probíhala za zavřenými dveřmi a zdá se, že americká strana za zavřenými dveřmi těžko mohla uplatňovat své spíše propagandistické argumenty, týkající se např. Ujgurů a údajného porušování jejich lidských práv tak, jak to bylo anoncováno ještě před návštěvou americkým tiskem.

Prostě, zdá se, že obě dvě největší hospodářské mocnosti světa nemají zájem posilovat tenze ve vzájemných vztazích.

Samozřejmě, že americká strana pečlivě monitoruje čínský zájem rozšiřovat hospodářské vztahy se zeměmi Asie a Afriky. Velká část těchto zemí byla dlouhá léta na okraji zájmu USA i západní Evropy.

Čínský projekt Pás a stezka pomohl a pomáhá řadě asijských a afrických zemí řešit zejména chybějící dopravní a další infrastrukturu. Tomu Američané mohou jen těžko konkurovat, i když už určitou svou iniciativu v tomto směru připravily. Ale Čína byla před deseti lety odhodlána, na počátku projektu Pás a stezka, dát do tohoto projektu zhruba 1 bilion dolarů. Zdá se, že po deseti letech tato čísla mohou ještě vzrůst, protože zájem o rozvoj zejména zemí Afriky, Asie i latinské Ameriky je obrovský.

Čína rozvíjí svůj kosmický program, který je produktem vyspělých čínských technologií a mimořádně silného a inovativního čínského průmyslu. Čína rozvíjí také své zbrojní programy. Ale pokud jde o investice do armády, tedy podle údajů známého stockholmského institutu na necelé třetinu vojenských výdajů Spojených států.

Pokud se ještě objeví nějaké zajímavé informace k jednání amerického ministra zahraničí v Číně, budeme tomu věnovat v příštím týdnu pozornost.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)